

Asia: VN/10574/2025

## **Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta**

### Lausunnonantajan lausunto

#### **Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

Valtionvarainministeriö on 9.4.2025 pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta. Ympäristöministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa.

Hallituksen esityksen luonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi konesaleja ja kaivostoimintaa koskevaa sähköveroa. Muutosesityksen mukaan nämä toiminnot siirrettäisiin alemmasta veroluokasta II yleiseen sähköveroluokkaan I. Käytännössä kyse on sähköveronkorotuksesta konesalien ja kaivostoiminnan osalta. Esityksessä esitetyn arvion mukaan muutos kasvattaisi valtion sähköverotuloja noin 58 miljoonalla eurolla vuoden 2026 tasolla.

Alemman sähköveroluokan mukainen vero on tällä hetkellä 0,05 senttiä kilowattitunnilta ja ylempään, yleisen veroluokan sähkövero 2,24 senttiä kilowattitunnilta. Alemman sähköveroluokan piirissä ovat teollisuus sekä ammattimainen kasvihuoneviljely. Konesalit ovat olleet alemman sähköveron piirissä vuodesta 2014. Kaivostoiminta on vuodesta 2017 maksanut alemman veroluokan mukaista sähköveroa. Nyt esitetyn muutoksen tavoitteena on valtion verotulojen kasvattaminen.

Ympäristöministeriö yhtyy esitysluonnoksen mukaiseen käsitykseen siitä, että konesaleille ja kaivostoiminnalle maksetaan nykytilanteessa verotukea, joka muodostuu sähköveroluokkien välisestä erotuksesta. Edullinen energiaverotus näille toimialoille on aikaisemmin katsottu perustelluksi investointien houkuttelemiseksi Suomeen. Ympäristöministeriön näkemyksen mukaan Suomen houkuttelevuus investointikohdemaana perustuu kuitenkin olennaisilta osin muihin tekijöihin kuin edulliseen sähköveroon. Näihin tekijöihin kuuluvat mm. päästötön sähkö, edullinen sähkön hinta, toimivat sähköverkot, sujuva luvitus sekä vakaa toimintaympäristö. Kuten esityksessä todetaan, konesalien ja kaivostoiminnan energiatehokkuuden parantaminen on niiden kasvavan

energiakulutuksen vuoksi entistä tärkeämpää. Toimialojen siirtäminen yleiseen energiaveroluokkaan on linjassa tämän tavoitteen kanssa.

Konesalien energiatehokkuuden parantamisen kannalta erityisen tärkeä seikka on niiden hukkalämmön hyödyntäminen. Energiatehokkuusdirektiivi edellyttää jatkossa hukkalämmön talteenottoa yli yhden megawatin konesalien osalta. Nyt esitetyt veromuutokset eivät heikennä kannustimia hukkalämpöjen hyödyntämiseen.

Ympäristövaikutusten arviointiosiossa on tarkasteltu mahdollisuutta, että esitetty muutos johtaa konesali-investointien sijoittumiseen EU:n päästökauppajärjestelmän ulkopuolelle. Tällaisella kehityksellä voisi olla päästöjä lisäävä vaikutus. Ympäristöministeriön käsityksen mukaan Suomi kilpailee lähinnä naapurimaiden kuten Ruotsin ja Norjan kanssa konesali-investoinneista. Koska nämä maat kuuluvat myös EU:n päästökauppajärjestelmään ns. hiilivuotoriskiä voidaan pitää varsin pienenä. Kaivostoiminnan osalta ympäristöministeriö yhtyy esityksen arvioon siitä, että veroluokan muutoksen vaikutus kaivostoiminnan sähköistymiseen on pieni.

Ympäristöministeriö pitää esitystä yleisesti ottaen hyvin ja huolellisesti valmisteltuna. Ministeriö kiinnittää kuitenkin huomiota lausunnonantajille annettuun poikkeukselliseen lyhyeen lausuntoaikaan.

Honkatukia Outi  
Ympäristöministeriö

Cederlöf Magnus  
Ympäristöministeriö